



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap. XIII. Inchoat cursum Philosophiæ, sed propter invaletudinem illo interrupto, revertitur ad docendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

ret beneplacitum P. Ministri,
 ad quem voti compos redijt hi-
 laris: verum, Pater illi respon-
 dit, si, quid mihi placeat, intel-
 ligere cupis, scito, mihi gratum
 fore, si vestem accipias, qui
 summè indiges hoc adeò frigi-
 do tempore, propter virium
 tuarum imbecillitatem, obse-
 quere amabò. Tum conticuit
 apponens merito Paupertatis &
 Mortificationis, coronam Obe-
 dientiæ.

CAPUT XIII.

*Inchoat cursum Philo-
 sophiæ, sed propter invaletudinem
 illo interrupto, revertitur
 ad docendum.*

EXistimabat Franciscus dicitur
 tur-

turnam fore suam curam docendorum puerorum, quam Deo perquam gratam esse iudicabat: ideoque ægre tulit, à Patre studiorum Præfecto, suggestum fuisse Patri Provinciali, ut applicaretur Philophiæ, cum jam annum ætatis attigisset vigesimum septimum. Optabat enim in omnibus dependere à Divina Providentia, & nè humana diligentia præveniret dispositionem Obedientiæ. Quapropter petijt, nè ullius intuitu removeretur ab infima illa Schola, quacunque de causa. Patres tamen, spectantes magis Divinam gloriam, & bonum Religionis, quàm sanctum ipsius desiderium, decreverunt, ut virtuti sociaret doctrinam, sine

finè cujus subsidio, nec magnus,
nec stabilis procurari potest
profectus animarum, quibus
juvandis studet nostra Societas.
Discessit igitur Panormo Me-
sanam, ad inchoandam Philo-
sophiam, quam exorsus est 19
Octobris, Anni 1598. annos nu-
merans prope vigesimum no-
num; Professore Gaspare Fri-
derici; in quo suspiciens perso-
nam Christi, adeò ipsum reve-
rebatur, ut quia ille innuerat
nè aliorum Professorum scri-
ptis, quàm à se dictatis, neque
alium, quàm se audiret, abli-
nuerit à dubijs conferendis cum
P. Præfecto Studiorum, qui pro
sua charitate, illi etiam priva-
tim prodesse cupiebat: qua in-
re se gessit tam prudenter, ut sa-

tisfi
libru
Mag
plus
cum
eran
temp
saba
men
in u
strab
anim
Erga
mor
tur,
In ac
nes,
nuo
achi
facta
pens
tis-

tisfieret utrique. Nullum legit
librum absque permisso & scitu
Magistri, contentus studere i-
pſius scriptis, & illa speculari,
cum eodémque conferre, quæ
erant necessaria. Similiter ob-
temperabat Bidello, non recu-
ſabat unquam exercitium argu-
mentandi aut respondendi, &
in utroque ingenium demon-
ſtrabat ac iudicium, demissione
animi ornatum ac modestiâ.
Erga condiscipulos ferebatur a-
more universali, itâ ut amare-
tur, & æſtimaretur ab omnibus.
In admirationem rapiebat om-
nes, quòd, etsi gravi, & conti-
nuo capitis vexaretur dolore,
ac hieme manus haberet tume-
factas, adeò, ut ex illis erum-
pens sanguis, ad commiseratio-

H

nem

nem magnam moveret intuent-
tes, nunquam defisteret ab ope-
rosa, scholasticarum lectionum,
tam matutina, quam vespertina
scriptione, quin vel semel eam
omitteret, tantâ perseverantiâ,
ac patientiâ, ut alijs interdum
à scribendo manum retrahenti-
bus, eò, quòd Magistrum, pro-
perè dictantem, assequi non
possent, ipse tamen scriberet
tam pacatè, ut neq; tum, neque
deinde, ullum præferret tur-
bati animi, aut cujuscpiam mo-
lestiæ indicium. Est præterea
res digna consideratione, non
secùs ipsum dedisse studijs ope-
ram, & satisfecisse exercitatio-
nibus aliorum condiscipulo-
rum, ac operibus, quàm si om-
nium foret sanctissimus. Ea erat

invi-
rarâ
muni-
bori-
tum
nis &
atque
& in-
tionis
vius
insup-
pectu
coepi
provi-
coho-
muit
tam i-
utrum
prom-
nand
tum c
in-

invicta ipsius tolerantia, quam
rarâ gratiâ, adjuvabat Divina
munificentia. Accedentibus la-
boribus scholasticis, ad virtu-
tum exercitia, maximè oratio-
nis & conjunctionis cum DEO,
atque continuæ abnegationis,
& in rebus omnibus mortifica-
tionis, præterquam, quòd gra-
vius ex capitis dolore laboraret,
insuper pejùs affectum sensit
pectus, atque ideo sanguinem
cœpit ejectare. Ad hæc im-
provisa mortis præsagia non
cohorruit Franciscus, neque ti-
muit deserere studia, quin & vi-
tam ipsam, si DEO liberet, & ad
utrumque se Divinæ Majestati
promptum offerebat, ingemi-
nando illud Prophetæ: *Para-
tum cor meum DEUS, paratum*

cor meum. Placuit DEO ea promptitudo, concessitque illi longiorem vitam, ut ipsum igne diurnæ ac molestæ ægritudinis probatum depuraret, nobis verò imitandas proponeret multas ejusdem ac raras virtutes. Statim, ac pristinæ valetudini fuit restitutus, prosequutus est studia, sed Pater Provincialis metuens, nè pateretur recidivam, ex qua non amplius resurgeret, penitus ipsum amovit à Philosophia. Quod Patris Provincialis decretum multis videbatur novum, quandoquidem Franciscus convalesceret, atque alioquin esset boni ingenij, maturi judicij, & singularis virtutis. Sed DEUS id permisit, ut veluti lapidis lydiij ab-

frictu, comprobaretur ipsius
virtus, & exemplo esset ac sola-
tio multis. Nam ille non dis-
cussit mandatum Superioris, ni-
hil de eo loquutus est apud Pa-
tres autoritate pollentes, ne-
que ullam rationem apposuit,
sed suscepit monitum tranquil-
lo & hilari animo, ac vultu, tan-
quam profectum ex ore DEI,
propter quem, sicut inchoave-
rat, ita intermittebat studiorum
cursum. Licet eo in eventu,
multi ipsum diligenter observa-
verint, quid ageret, quidve di-
ceret, nemo tamen fuit, qui ad-
vertisset in eo signum cujus-
quam mœstitiæ, vel audivisset
conquerentem, ita ut quidam
obstupescens, quod tam esset a-
lienus à rebus, honorem, & æ-

stimationem propriam concernentibus, adeoque animum componeret ad Divinum beneplacitum, ex eo quaesierit, fueritne ideo aliquantisper turbatus vel contristatus. Cui ille se transvolantem tantum, in imaginatione, levissimam quandam, instar muscae, habuisse cogitationem: unde intelligi queat, illum affectibus humanis non caruisse, sed eos exercitio mortificationis, subjectos habuisse spiritui ac DEO. Alterius simili quaesito ita respondit: Scio equidem me à Patribus amari, ideoque de me statuerunt, quod mihi magis expedit, & hoc mihi sufficit, ut quod decreverunt, suscipiam animo tranquillo & hilari; atque cum
ipfi

ipſi ſint Miniſtri D E I , credo id illis à D E O inſpiratum, in meum bonum , & quia ipſum ſcio meum eſſe Patrem , qui mei curam gerit ſingularem, méque multum amat, magnopere gaudeo, dum mecum reputo, ipſius eſſe iſthanc diſpoſitionem. Et hæc ſunt, quæ de eo tunc dicebantur. Aliquot autem annis poſt audivi, quòd Franciſcus, cum aliter voti compos fieri non poſſet, in valetudinem obtenderit, ut ſtudia prorsus deſereret, pactusque fuerit cum P. Provinciali, obtentâ jam eâ gratiâ, ut poſtquam diſceſſiſſet Meſſanâ, ſcriberet P. Rectori, ac manderet, nè interceſſione Patrum, qui fortè ex ſua charitate ſeſe eſſent oppoſituri, victus ſententiam

tiam, de ipso latam, mutaret,
Quod evenisse, mihi sat probabile videtur, & conforme est suavi modo nostræ Societatis, quæ non consuevit abrumpere filium studiorum Juvenibus ingeniosis & probis, nisi ipsismet id petentibus ob gravem infirmitatem. Liquidò autem mihi constat, Franciscum propter vilem sui æstimationem, atque ut plus temporis, majorémque opportunitatem haberet agendi in oratione cum DEO, postulavisse, nè applicaretur studiis altioribus: ac deinde, cum jam ijsdem operam navaret, voluisse petere, ut illa intermitteret, svasúmque ipsi fuisse à viro sancto, ac prudente, ut eâ petitione supersederet, sed regi se permit-

mitteret à DEO per Superiores. Ut ut res se habuerit, in posteriori facto relucet magna animi demissio, in priore perfectissima resignatio, ac transfusio voluntatis in Divinam, declaratam per DEI ministros. Atque exigua illa commotio non repugnaret ejus postulationi. Quia in executione natura solet sentire difficultatem, quam speculando non apprehendebat. Valere jussis studijs, ut haberet, quo occuparetur, denuo fuit applicatus prælegendæ Grammaticæ, in classe infima Collegij Messanensis. Quam ipse provinciam promptè suscepit, impenditque se officio suo eo studio, bono exemplo & fructu, quo antehac in Collegio

H s

Pa-

Panormitano, ut scripsi, ac proinde brevitatis causâ, nihil ultra hoc loco refero.

CAPUT XIV.

De virtutibus Francisci, & primum de animi submissione.

ET si quàm studiosissimè Franciscus conaretur occultare pretiosa cimelia suarum virtutum, ut illa eò conservaret securiùs, nihilominus efficere non potuit, ut splendor earundem, non refulgeret ad gloriam DEI, & exemplum aliorum. Et cum nonnullas commemoraverim ab initio, quarum in seculo ac tirocinio specimina præbuit, hîc paucas tantummodo